

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2134

Vragen van het lid **De Vos** (FVD) aan de Minister en Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over *de prijsstijgingen van kunstmest als gevolg van de sluiting van de Straat van Hormuz* (ingezonden 13 mei 2026).

Mededeling van Minister **Van Essen** (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) (ontvangen 3 juni 2026).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel in het AD van 5 april 2026, getiteld «Raakt Iran-oorlog ook productie kunstmest en ons voedsel? «Het kan nijpend worden»»?¹

Vraag 2

Bent u bekend met het artikel van RTV Noord van 17 april 2026, getiteld «Boeren voeren eigen mest af en kopen kunstmest: «Volslagen maf»»?²

Vraag 3

Welke concrete maatregelen neemt u op dit moment om te voorkomen dat de stijgende kunstmestprijzen zich vertalen in hogere voedselproductieprijzen en dalende rentabiliteit voor Nederlandse boeren?

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat een Nederlandse boer die zijn gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen heeft bereikt géén extra dierlijke mest meer mag uitrijden – ook niet als hij nog behoefte heeft aan extra stikstof – en daardoor wordt gedwongen kunstmest aan te kopen?

¹ AD, 5 april 2026, «Raakt Iran-oorlog ook productie kunstmest en ons voedsel? «Het kan nijpend worden»», (<https://www.ad.nl/buitenland/raakt-iran-oorlog-ook-productie-kunstmest-en-ons-voedsel-het-kan-nijpend-worden~afc30757/>)

² RTV Noord, 17 april 2026, «Boeren voeren eigen mest af en kopen kunstmest: «Volslagen maf»», (<https://www.rtvnoord.nl/economie/1397681/boeren-voeren-eigen-mest-af-en-kopen-kunstmest-volslagen-maf>)

Vraag 5

Acht u het wenselijk dat op dit moment grote hoeveelheden dierlijke mest uit Nederland wordt geëxporteerd, terwijl tegelijkertijd grote hoeveelheden kunstmest naar Nederland wordt geïmporteerd? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Bent u het ermee eens dat het tegenstrijdig en onwenselijk is dat Nederlandse boeren worden gedwongen duurdere en steeds schaarser wordende kunstmest in te kopen terwijl in eigen land dierlijke mest beschikbaar is die deze kunstmest zou kunnen vervangen? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Hoeveel kilogram (stikstof en fosfaat uit) kunstmest zou op dit moment per jaar kunnen worden vervangen door het dierlijke mestoverschot volledig uit te rijden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 8

Hoeveel kosten zou de Nederlandse agrarische sector daarmee op dit moment per jaar kunnen besparen? Kunt u deze kosten uitsplitsen in afvoerkosten van het dierlijke mestoverschot en aanschafkosten van kunstmest? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 9

Wat is het verschil tussen stikstof (en fosfaat) afkomstig uit kunstmest, dierlijke mest en andere bronnen zoals Renure, oftewel verwerkte dierlijke mest?

Vraag 10

Erkent u dat enkel de geplande maatregelen om Renure te mogen gebruiken bovenop de bestaande gebruiksnorm voor dierlijke mest onnodige kosten met zich meebrengen, omdat dierlijke mest van zichzelf al gebruiksklaar is? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 11

Bent u bereid de stikstof- en fosfaatgebruiksnormen voor meststoffen per direct te verruimen naar het niveau van vóór afschaffing van de derogatie en de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen te schrappen of tenminste te verhogen – al dan niet met goedkeuring van de Europese Unie – zodat Nederlandse boeren bij oplopende kunstmestschaarste niet zonder betaalbare bemesting komen te zitten, juist nu kunstmestprijzen in één maand met tientallen procenten zijn gestegen – en vervolgens niet zijn gedaald – en verdere schaarste dreigt door de oorlog in het Midden-Oosten? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 12

Indien het antwoord op vraag 11 ontkennend luidt, bent u dan tenminste bereid zich zo spoedig mogelijk in Europees verband voor deze maatregelen in te zetten? Zo ja, hoe gaat u dit doen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 13

Indien het antwoord op vraag 12 ontkennend luidt, bent u dan tenminste bereid zo spoedig mogelijk een tijdelijke ontheffing of verhoogde gebruiksnorm voor dierlijke mest aan te vragen bij de Europese Commissie, zodat boeren minder afhankelijk worden van geïmporteerde kunstmest? Zo nee, waarom niet?

Vraag 14

Kunt u bovenstaande vragen zo snel mogelijk en afzonderlijk van elkaar beantwoorden?

Mededeling

De vragen van het lid De Vos (FvD) over de prijsstijging van kunstmest door de sluiting van de straat van Hormuz (kenmerk: 2026Z09754; ingezonden: 13 mei 2026) kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. Er is meer tijd nodig om de benodigde informatie te verzamelen. Ik zal uw Kamer zo spoedig mogelijk de antwoorden op de vragen doen toekomen.

Ik laat u tevens graag weten dat ik gehoor zal geven aan het verzoek van de commissie LVVN van 22 april jl. (kenmerk: 2026Z08724/2026D19590) om voortaan een openbare beslisnota mee te zenden met uitstelberichten.